

SECOND LL.B/GEN.LL.B. (SEM. IV) (THREE YEAR COURSE) AND
FOURTH YEAR LL.B. (SEM.VIII) (FIVE YEAR COURSE)
EXAMINATION, NOVEMBER, 2012

NM -

Land Laws

8541

Tuesday,
4TH December, 2012

Time : 2.30 pm to 5.30 pm

Note: *This page is only for providing information to the Exam Centre about the Subject/s, Code/s, Date & Time of examination and not be distributed to any one including students.*

munotes.in

Con. 9930-12.

(3 Hours)

NM-8541
[Total Marks : 100]

Q I Answer in 2-3 sentences each --

1. What is foreshore?
2. What is building regulation?
3. What are engineering operations?
4. What is a duly Stamped Instrument?
5. State the matters to be provided in Nistar patrak?
6. Explain the term Holder?
7. What does a Wajib – ul – Arz contain?
8. What is Joint Family Society?
9. Explain the term full assessment?
10. Under Bombay Tenancy and Agriculture Lands Act 1948 who is a small holder?

Q II Write Short Notes on any four :

1. Costal Regulation Zone
2. Impounding
3. Adjudication
4. Exempted Lands
5. Sanad
6. Regularization of Encroachments on Government Lands

Q III Solve any two of the following :

1. Land is acquired by the union Government and an Award passed on 5th Jan 05 and possession is taken by the Union Government on 5th may 05.
  - (i) Define land under Land Acquisition Act?
  - (ii) What does an Award deal with?
  - (iii) When does the land vest in the Union Government free from all encumbrances?
  - (iv) If the land acquired is not utilized for the purpose for which it is acquired can the Landowner ask for the return of his land?
  - (v) When do land acquisition proceedings lapse?
2. Mr. Rajesh in Maharashtra buys a non – judicial embossed Stamp –Paper of Rs.100 on 1st November .2012, for purpose of affidavit.
  - (i) State the nature of the Stamp- Paper bought by Mr. Rajesh.
  - (ii) State the validity period of the non-judicial embossed Stamp- Paper.

[TURN OVER

3. Mr. Ram owns 100 acres of exempted land in Thane District, under the M.A.L. (Ceiling on Holdings) Act, 1961. Mr. Ram now wants to purchase 50 acres of agricultural land yielding one crop in a year in Thane District.
- (i) What is the ceiling area for exempted land? State the provision of law.
  - (ii) In the above case if Mr. Ram purchases the stated agricultural land, what will be the legal consequence.

Q IV. Answer any Four:

- (i) Which are the matters to be considered in determining compensation by the Special Land Acquisition Officer?
- (ii) Under The Bombay Tenancy and Agricultural Lands Act, 1948 Sale of Agricultural Land to a particular person can be made at a reasonable price with the permission of the authorities. Critically analyse the above statement.
- (iii) What are Structural Repairs? Examine the procedure of structural repairs and Alternative Accommodation under MHADA.
- (iv) Analyse the Role of the Civil Court under the Land Agricultural Act. State the relationship between section 18 and 28 A of the Land Acquisition Act.
- (v) What are the restrictions on Transfer of Agricultural Land under chapter III of the M.A.L. Ceilings Act, 1961?
- (vi) Which is the Coastal Regulation Zone? Which are the regulated activities in the Coastal Regulation Zone?

(मराठी रूपांतर)

- (१) खालीलपैकी कोणत्याही दोन वाक्यांत उत्तरे लिहा.
- १ फोर शोर म्हणजे काय?
  - २ इमारती संबंधी कोणते नियम आहेत?
  - ३ अभियानिकी प्रचालने (इंजिनियरींग ऑपरेशन) म्हणजे काय?
  - ४ यथायोग्य तिकीट असलेले दस्तऐवज म्हणजे काय?
  - ५ निष्पार पत्रकांत असलेल्या बाबी विषयी माहिती द्या.
  - ६ "धारक" या संज्ञेचा अर्थ स्पष्ट करा.
  - ७ वहिब-उल-अर्जमध्ये काय लिहिले आहे?
  - ८ संयुक्त शेती संस्था म्हणजे काय ते स्पष्ट करा?
  - ९ "पूर्ण मूल्यमापन" हि संज्ञा सुस्पष्ट करा.
  - १० मुंबई कुळवहिवाट व शेत जमीन कायदा-१९४८ अन्वये कोण लघु जमीनधारक (स्मॉल होल्डर) आहे.

- (२) खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांवर टिपा लिहा.

- १ किनारा विभाग नियम.
- २ दस्तऐवजाची (सरकार जमा)जप्ती.
- ३ अभिनिर्णय (Adjudication)
- ४ वगळण्यात आलेली जमीन
- ५ सनद. (Sanad)
- ६ सरकारी जमिनीवरील अतिक्रमण नियमात बसविणे.

- (३) खालील प्रश्नांमधील कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- १) केंद्र सरकारने जमिन संपादन केली व त्या संबंधी ५ जानेवारीला निवाडा मंजूर करण्यात आला. केंद्र सरकारने ५ मे, २००५ ला जमिनीचा ताबा घेतला.
  - i भूसंपादन कायद्याअन्वये जमिनीची व्याख्या सांगा.
  - ii निवाडा कोणता निर्णय देते?
  - iii सर्व प्रकारच्या बोजापासून मुक्त असलेली जमिन केंद्र सरकारच्या मालकी हक्काची होते?
  - iv ज्या हेतुसाठी जमिन संपादन केली. त्या हेतुसाठी उपयोगात आणली नाही, तर जमिन मालक त्याची जमिन परत मागू शकतो?
  - v भूसंपादन खटला किंवा कार्यप्रक्रीया केंद्रा संपते?

[TURN OVER

- २) श्री.राजेश यांनी १ नोव्हेंबर, २०१२ रोजी १००/- रुपयेअन्याधिक मुद्रांकपत्र शपथपत्राच्या कारणाने महाराष्ट्रात खरेदी केला, तर
- श्री.राजेशानी खरीदलेल्या मुद्रांकपत्राचे स्वरूप विशद करा.
  - सदर मुद्रांकपत्राची विधीग्राह्यता कालावधीसंबंधी माहिती द्या.
- ३) श्री.राम ठाणे जिल्ह्यातील महाराष्ट्र शेत जमिन (जमिन धारणेची कमाल मर्यादा) अधिनियम-१९६१ खालील १०० एकर वगळण्यात आलेल्या जमिनीचे मालक आहेत. श्री.राम आता ठाणे जिल्ह्यात ५० एकर वर्षातून एकदा पीक घेणारी शेतकी जमिन विकत घेऊ इच्छितात.
- वगळण्यात आलेल्या जमिनीकरीता कमाल क्षेत्र किती असते? कायद्यातील तरतूद नमूद करा.
  - वरिल प्रकरणात जर श्री.राम यांनी वर नमूद केलेली शेतकी जमिन विकत घेतली, तर त्याचे कायदेशीर परिणाम काय होतील ?

(४)	खालीलपैकी कोणत्याही चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा.
i	नुकसान भरपाई ठरवितांना खास भूसंपादन अधिकाऱ्यांनी कोणत्या गोष्टी (बाबी) विचारात घ्याव्या?
ii	मुंबई कुळवहिवाट व शेतजमिन कायदा-१९४८ अन्वये विशिष्ट व्यक्तीला शेतकी जमिनीची विक्री अधिकाऱ्याची परवानगी घेऊन योग्य किंमतीला विकता येते? वरिल विधानाचे टिकात्मक विश्लेषण करा.
iii	बांधणीबाबत दुरुस्त्या (Structural Repairs) काय असतात? महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास अधिनियम-१९६६ खालील बांधणीबाबत दुरुस्त्या व पर्यायी निवारा याबाबतच्या पध्दती स्पष्ट करा.
iv	दिवाणी न्यायालयाची भूमिसंपादन अधिनियमाखाली भूमिका, (Role) समालोचनात्मक टिका करा.
v	किनारा नियमन विभाग कोणते? व त्यासंबंधी प्रस्थापित असलेल्या निरनिराळ्या नियमित कार्यप्रणालीची माहिती लिहा.
vi	महाराष्ट्र शेत जमिन कमाल मर्यादा कायदा १९६१ चे प्रकरण ३ (३) नुसार शेत जमिन हस्तांतरणाबाबत मर्यादाबंधनाची माहिती द्या.

munotes.in